

Noqua!!

H A M A B O S T E K A R I A

1996ko abenduak 6

Usurbil, 9. Zenbakia

**ZUBIETA:
BAZEN GARAIA!**

Usurbildar bat 100 urteko muga gaindituz

Baleriano Sagardiak 100 urte bete zituen joan den azaroaren 27an. Erraza da esatea baina Kaleberrin bizi den Balerianok mendea bete du jadanik. Bere mendeurrenean udaletxeak opari batzuk egin zizkion. **Joxe Antonio Alfuna** alkatea, **Izaskun Maiz** eta **Karmele Heivia** zinegotziak **Valeriano** zoriontzera joan ziren bere etxera.

Opari moduan lore sorta, sukaldaritza eskolakoek egin-dako pastela eta txapela era-

man zizkieten. Txapelaren gainean **Joxean Artzeren** esaldia: "Zahartuz eta zuhurtuz mendea menperatu". Diputazioko ordezkariak ere gogoratu ziren urtebetetze berezi honetaz. Bertan egoterik izan ez bazuten ere, 100 urte betetzen duten guztiei ematen dieten plaka jaso zuen **Balerianok**. Udaletxeko ordezkariak arduratu ziren opari hau emateaz Diputazioaren izenean. Bihoazkio hemendik, berriz ere, gure zorionik beroenak.

HILDAKOAK

1996-11-19

Purificación Gómez Amaro

56 urte.

Muna Lurra kalea, Olarriondo.

Bai, esan?

- Udala
- Udaltzaingoa
- Anbulategia
- Udarregi ikastola
- Agerialdeko ikastetxea
- Oiardo kiroldegia
- Zumarte musika eskola
- Etumeta euskaltegia

37 19 51
36 11 12
36 20 13
36 12 16
36 38 85
37 24 98
37 15 94
37 20 01

- Taxi geltokia
  - D.Y.A.
  - Gurutze Gorria
  - Gure Pakea egoitza
  - Gure Elkarte egoitza
  - Arrate egoitza
  - Eusko Tren informazioa-
  - **Noaia!** aldizkaria
- 36 21 78
46 46 22
27 22 22
37 32 28
37 17 51
36 63 40
47 09 76
36 03 21

USURBILGO UDALA

Aldizkari honek
Usurbilgo Udalaren
laguntza jaso du

**Dagoeneko 245 usurbildar
bazkide ditu Noaia!-k
Zu ere egin zaitez bazkide!**

Argitarapen honen edizioa laguntza

En la edición de esta publicación colabora

*fundazioa
fundación*

**HERRIKO
DENDA
ETA
ZERBITZUAK
ERABILI**

Noaual!

Usurbilgo hamabostekaria

Argitaratzailea: Noaual Kultur Elkarte. Kale Nagusia, 27 - 20.170 USURBIL (Gipuzkoa) Tlf. (943) 36 03 21.

Zuzendaria: Olatz Altuna.

Kazetariak: Ainhoa Azpiroz, Idoia Torregarai, Josu Aranberri, Garikoitz Udabe. **Kolaboratzaileak:** Pedro Mari Matxain, Nere Amenabar, Ines Kamino, Leire Atxega, Iñaki Labaka, Iratxe Begiristain, Begoña Zubiria, Amagoia Mujika, Xabier Arregi, Pako Agudo, Alfonso Vidal eta Nieves Aranburu. **Administrazioa:** Arantxa Usarralde, Aitor Pikabea eta Nerea Kamino. **Erredakzio Kontseilua:** Olatz Altuna, Garikoitz Udabe, Jose Jabier Furundarena, Iñigo Azpiroz, Idoia Torregarai, Josu Aranberri, Ainhoa Azpiroz, Mertxe Olaizola.

Maketazioa: Susana Martin.

Argazkia: Joxe Antonio Labaien, Juan Luis Izeta. **Informatika:** Pili Lizaso.

Banaketa: Mertxe Jimenez, Txelo Vidal eta Iker Muguruza. **Tirada:** 2.000 ale.

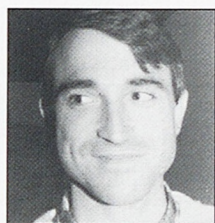
Sukaldaria: Joxe Mari Sarasola

Lege-Gordailua: SS-668-96

ISSN: 1136-6818

Inprimategia: Antza, Industrialdea 1 - 2, 20.160 Lasarte-Oria.

Noaual hamabostekariak ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esamen eta iritzien erantzunkizunik.

Joxe Ramon Furundarena

Gipuzkoako ospitaleko hematologoa

Ni odol emailea, zu zergatik ez?

Medikuntzan aurrerapenak bata bestearen atzetik etortzen dira, abiada osoan, eta gero eta gehiago dira eskura ditugun tresnak gaixotasunen diagnostikorako nahiz tratamendurako. Hala ere, ahaleginak ahalegin, oraindik ez da lortu odolaren ordeztarri daitekeen likido miragarrik. Odola ez baita likido gorri soil bat, bere baitan bizirik dauden elementu asko aurki ditzakegu hala nola globulu gorriak, globulu zuria eta plaketak. Globulu gorriei esker arnasten dugun oxigenoa biriketarik gorputzeko txoko guztietara eramaten dugu, globulu zuriek infekzioetatik babesten gaituzte eta odol-bildua sortzeko ezinbestekoak ditugu plaketak. Ospitaleetan odol-beharra egoera ugartan sortzen da: ebaketa kirurgiko askotan, anemia duten erietan, leuzemiak eta odoleko antzeko beste gaixotasunak dituzten pazienteetan, larrialdietara iristen diren pertsonetan etab. Hauetako asko odol transfusiorik gabe hil egingo lirateke, beraz gure esku dago neurri batean beraien bizitza. Ez da hainbesterako egin beharrekoa, osasunez ondo bazabiltza azaldu zaitez Usurbilgo Anbulategira Odol-

Emaileek deia egiten duten egunetan edo beste ordutegi bat nahiago baduzu joan zaitez bueltatxo bat emanez Donostiako Larramendi kalean dagoen Odol Bankura. Galdera batzuk egin ondoren azterketa txiki bat egingo dizute eta odola emateko moduan zauden ikusiko dute. Ez da kaltegarria osasunarentzat ematen den odola egun batzuetan berriro sortzen dugulako eta gainera analisietan zerbait baldin baduzu segituan jakinarazten digutelako. Batek baino gehiagok pentsa dezake ordaindu ezkeror jende gehiagok emango lukeela odola baina horrela egiten duten zenbait lurraldeetan ikusten da diru behar handian dauden pertsonak agertzen direla eta hauen osasuna askotan egoera onenean ez denez egoten beraiek emandako odolaren transfusioarekin gaixotasunak kutsatzeko arriskua handitu egiten dela. Euskal Herrian odol emaile ugari gara baina oraindik ez gara iristen Osasunaren Munduko Erakundeak aholkatzen duen kopurura, hau da, 1000 biztanleko 50 odol emailetara. Zure esku dago hori lortzea, hobe aurten datorren urtean baino. Odol beharrean dagoenak eskertuko dizu.

Galardi etxea, z/g
20.170 Usurbil

Tfno. 36 20 52
Fax 37 02 63

URTINEA LORATEGIA

Lore eta lore landareak

San Esteban
Tlf. 36 22 55

ERREKONDO EGUR ZERRA

Eraikuntzetarako:

Haritza Piñu Alertzea

Altzariak egiteko:

Haritza Lizarra
Gereiza Gaztaina

ZUBIETA ☎ 362237

USURBILEN ERE STOP! HIESARI

Pasa den igandean, abenduaren 1ean, **HIESA**ren Kontrako Nazioarteko Eguna izan dugu. Horrelakoetan ohi den bezala, hedabideek gaitzaren ondorio krudelak plazaratu dizkigut. Gauzak honela, Euskal Herrian gaitza ezagutu zenetik 5.000 kasu inguru zenbaitu direla jakin dugu. Adituen ikerketak direla eta, aurrerapausoak izan badira ere (kutsatuak dauden artean gaixotasunaren garapena oztopatuz) denen ahotan dabil HIESAren aurkako sendabide edo txertorik ez dagoela. Gaitzaren birusa sexu-harremanen bidez edo kutsatu gabe dauden pertsonen odola kutsatutakoenarekin kontaktuan jartzean transmititzen da. Prebentzioa

dugu beraz, "aurretxerto" bakarra eta prebentzioak ezin zentzurik izan herritarra informatu gabe eta kontzientziatu gabe.

Bertan kokatu nahiko nuke eskutitz hau idaztera bultzatu nauen arrazoia. Usurbilen HIESAren inguruan inolako ekimenik gauzatu ez denez (oso oker ez banago behintzat),

gizarte lanetan diharduten taldeei luzatu nahi diet nire proposamena. Esate baterako, Udalaren Ongizate zerbitzuari, Guraso Eskolari... eta bide batez, ikastetxeei (beraien ardura zuzena baita haur eta gazteen heziketa sexuala).

Herriko tabernariak ere, nire ustez, badute parte afera honetan, tabako-makinetan antisorgailuak denen eskura jartzeak ere HIESAren zabal-kuntza oztopatuko bailuke.

Hala ere, ezin ahaztu denoi dagokigula HIESAren aurka borrokatzea (abenduaren 1az gain, baita urteko gainerantzeko egunetan ere), bere aurrean jarrera tinko bat hartuz, Usurbilen ere HIESAri stop! esan diezaiogun.

Besterik gabe, agur bero bat usurbildar guztiei.

Amaia Maiz

Inguru hauetan busti gabe gelditu denik ez da izango. Euriak bazter guztiak blai utzi ditu. Txikiardiko kurban izugarritzko putzua egiten ohi da. Baina oraingoan, hori gutxi balitz, baina urjauzia ere.

**GONZALEZ
EHORZKETAK**

Era guztietako
zerbitzuak
**EGUNEKO
24 ORDUETAN**
Olarriondo, 5 - 8
☎ 36 21 63

Haginak ondo dabiltzanean, sabela poz!
USURBILGO HORTZ KLINIKA

**FERNANDO PEREZ-MOSSO NENNINGER
ANTONIO BERNAL RUIZ DE OÑA**

Kale Nagusia, 2 1.C4
Tlf 37 08 78

20170
USURBIL

N • I
Ileapaindegia
MISTOA
Solarium, depilazioa,
makilajea eta manikura

Aritzeta 2 - 2 1.A
Telefona: 36 19 51

JOXE MARI BERISTAIN

Kalezarren jaio zen duela 44 urte. 3 seme-alabetatik zaharrena da. Mutilzaharra. Jose Maitxo deitzen diote eta honek ez dio minik egiten, izan ere denek honela deitzen diote. Neskazale porrokatua, Peña Pagolara joaten bazara ez da handik urruti ibiliko.

Ikasten ibili al zinen?

La Sallen ibili nintzen, baina 14 urte bete eta hurrengo egunean lanean hasi nintzen. Gutxi ikasten nuen, beti kastigatuta nengoen.

Zer egiten zenuen ba?

Etartetik atera eta eskolara joan ez. Askotan Txokoaldeko zubira joaten ginen ni eta Juan Anton lehengusua zigarroak erretzera. "Peninsula" erretzen genuen, merkeena.

Maixuekin ondo konpontzen al zinen?

Batzuekin bai eta besteekin ez. "Hermano Benancio"rekin gaizki. Hark reglarekin jotzen zidan eskuan, behatzak mindu arte. Geroztik surtidorean egon zen hura, han ikusi eta zera esan nion: "gogoratzeñ al haiz ze zartadak ematen hizkidan?". Berak hitzik ere ez.

Orduan diplomarik ez zenuen aterako?

Bai ederra. "Hermano Jose"k etxean txerria hil genuelako eman zidan diploma.

Usurbilgo alkate izango zinateke?

Bai gustora, kobratzeagatik bakarrik. Lan gutxi egingo nuke eta azkar kobratu.

Beste ezer ere ez?

Orain arteko alkateek asko egin al dute ba? Lapurtu besterik ez dute egin eta. Herri honetan "putiklub" haundi bat besterik ez da falta.

Gogoratzen al duzu orain arte egin duzun juer-garik haundiena?

Nola gogoratuko naiz ba? Hiru egun etxera etorri gabe egin genituen "Troia", "Arrantzale" zenak eta hirurok. Hauek biak sano iritsi ziren etxera, baina ni 3 saihetshezur hautsita.

Zenbat juerga egin dituzu?

Pareta puskatzeko adina. Lehen, juerga egin

ondoren, zuzenean Mai-Onara lanera joan ere bai. 12 ordu egiten nituen lan, eta inor ez zen konturatzen lo egin gabe nengoela. Baina hori 25 urte nituenean, behin hortik aurrera...Kotxearen motorra bezala da pertsona, piskanaka-piskanaka gastatu egiten da.

Jateko zer duzu gustokoen?

Haragia. Arraina gehiago harrapatuko ez balute hobe.

Gosaria, bazkaria ala afaria nahiago?

Denak onak. Hala ere, hamaiketako ona hobe da bazkari txarra baino.

Bazkaldu ondoren siesta?

Batzutan bai, aspaldi egin ez badut ere.

Noiz ezkondu behar du Joxe Maitxok?

Ezkontzeko emakume aberatsa behar dut, eta lan egiten duena. Jatekoa nik prestatuko diot, baina ondoren lanera, ni moldatuko naiz gero.

Bertsolari ona omen zaitugu!

Goizeko ordubietatik aurrera. Behin ordu batzuren ondoren kontrariorik gabe gelditzen naiz ni. Bertso zaharrak botatzea gustatzen zait.

Ardozalea, sagardozalea, txakolinzalea, eta gainera muslari ezin hobe.

Arrazoi duzu. Denek nirekin jokatu nahi dute. Orain dela urte batzuk Santuenean arkume bat ere irabazi genuen. Bizirik eman ziguten, eta Peña Pagolan aurreko atetik bizirik sartzea pentsatu genuen gu, ondoren, atzeko atetik sartzeko. Baina harantz joatean soziedadean ez zegoen inor.

Usurbildik kanpo non izan zara urrutien?

Bartzelonan. 16 urterekin Mai-Onako kamionero batekin joan nintzen. Bertan hasi nintzen "Kultura Zabaltzen".

PATRI

JATETXEA

Eguneko bazkariak
eta afariak

Nagusia,6
Tlf 36 27 25

20170 Usurbil
(Gipuzkoa)

MAHUKA

GAZTE DENDA

*Orain, neguko
puntako moda*

Etxebeste kalea,3 - Tlf. 36 11 06

ORBELDI

MARKEL OLAIZOLA
ASEGURU AGENTEA / Zbk. 200009

GENERALI

Aseguru Konpainia

Mota guztietako Aseguroak
zure zerbitzurako

Aritzeta, 1 Tlf: (943) 37 18 07
20170 Usurbil (Gipuzkoa)

TXOKOALDE

Iñaki
Labaka

Azkenaldi honetan **euria** izan dugu **protagonista**. Badira hiru aste euria etengabe ari duela, eta euri jasa hauen ondorioz ibaia gainezka dator. **Txokoalden, Oria** ibaia **ur askorekin** eta nahiko **zikina** ikusten da. Azpimarraztekoa, euri egunetako batean ekarri zuen **lur kolorea**. A ze kolorea, ura baino gehiago lokatza zirudien.

Eguraldi txarra nagusi badugu ere, **anguleroak** ez dira kokildu. Hauek, hor jarraitzen dute beren ahaleginetan.

Sarritan ikus daitezke, zubitik pasatzerakoan, bizpahiru farolen argiak gaueko iluntasunean. Alaz baliatzen direnak angularik harrapatu badute ere, bazterretik aritzen direnak **zorte haundirik ez** dutela izan aditu dugu. **Bai**, ordea, **Orio aldean**. Han, kai aldean, **bi kilo** atera dituenik badela entzun dugu. Ea gure txokoe-tan noiz tokatzen zaigun pao-txa hori.

Bestalde, **Erroizpe Elkartean, Abenduaren 14 gauerako**, Santa Lutzi bigarrenerako, **sagardo barrikotea** iragarri dute. Ez hori bakarrik, sagardoa ondo dastatzeko Elkarteko zuzendaritzako kideek **bakailaoa eta zikiroa** pres-tatuko dute berrogeita hamar pertsonarentzat. Bazkideren batekin joan eta lagun artean gau atsegina igaro nahi baduzu Elkartean eman beharko duzu izena.

Azkenik aipatu, urtero bezala Elkarre aurreko **platanoak inausi** dituztela udaleko langileek. Udararen itzal ederra ematen dute hauek.

ATXEGALDE

Amagoia
Mugika

Ez dugu eguraldi makala izan azken asteotan. Euria, haizea, hotza... ez da ezer falta izan, **negua inoiz baino lehen** etorri baitzaigu Usurbila. Eta **Atxegalderra** ere bai, noski. Horregatik, negua oso xamurra ez dela izango konturatu-ta, neguko hotzari aurre egiteko asmoz **Atxegaldeko jendea** etxean **berogailuak jartzen** hasia da, gas naturala noiz etorriko zain.

Begibistakoa da **gure auzoa nahikoa aldapatsua** dela. Lehorra dagoenean ere, kalean irristatuta, batek baino gehiagok hartu izan ditu ipurdikoak. Pentsatu, beraz, euri jasa hauen ondorioz aldapa beheara sortzen diren "ur korronteei" aurre egitean gertatzen diren itzulipurdiak.

Gainera, agian ipurdiko hauen ondorioz, **bideak ez daude berdinduta**; putzuak sortzen dira eta gainera, kotxeak ondotik pasatzean arropa lehorra mantentzeko **kontuz** ibili behar da.

Gure auzotarra den **Jesus Angel Arina** ere ez dabil umore ederrean. Aldapen ondorioz, Atxegaldeko kaleetan **aulki gurgildunarekin ibiltzea oso zaila** da, eta orain eguraldi txarra gehitu behar.

Animo Jexux!, ea Atxegalde ezindu fisikoentzat egokitzen duten eta gustora ibiltzen zaren kaletan gora eta behe-ra.

SANTUENEA

Alfonso
Vidal

Gas hodiak pasatzeko egiten ari diren **lanak oso mantxo** doaz. Azken hiru aste-etako euriteekin ibaia asko igo da, eta **Santuenean** obrak ibai ondoan egiten ari direnez lurra lokatza bihurtu eta **langileek arazo ugari dituzte lanak amaitzeko**. Espero dugu eguraldi hobearrekin, gas naturalaren hodiak pasatzeko obrak lehen bait lehen bukatzea.

Kirol kontuetan, **Santuenean** bertako jendearentzat **futbito txapelketa** antolatu da. Partiduak **igande goizetan** jokatu dira Santueneko eskubaloizelaian.

Zubiko **petrila konpondu gabe** dago oraindik. Kotxe batek apurtu zuen orain dela denbora dexente, eta nahiz eta santuenetarrok behin eta berriz kexatu **ez digute kasurik egiten**.

ejiran

KALEZAR

Pedro Mari Matxain

Joan den ostegunean, **aza-roaren 21ean**, arratsaldeko ordubiak eta bostean gertatu zen. **Kotxe batek bi emakume jo zituen Kalezarko paradaren aurrean. Emakume** hauetako **bat** bertan **hil** zen, eta beste bat larri zauritu. Hauekin batera hildako emakumearen alaba zihoan. Entzun egin behar ziren haren garrasiak, ileak puntan jartzeko modukoak. Ez da lehen aldia honelakoak gertatzen direla, lehen ere badira hemen hildakoak, baina harritzen nauena da **inork ez duela ezer esan arazo honen inguruan.**

Non dira segurtasunerako arduradunak? Nori eskatu behar zaizkio kontuak, udalari, trafikoari ala Diputazioari? Gutxienez badira **aurreproiektu bat eta proiektu bat**: lehena udalak eginga eta bestea diputazioak. Ez bata eta ez bestea ez dute ezer egin, baina zerbait aurrerago, Aizperroenetik errepidera zihoan **bidexidorra isteko**, batere proiekturik gabe **pareta** egin dute errepidearen kontra.

Errepide inguruan jende asko ibiltzen dela ez dute ikusten ala? **Ugalde poligonora** oinez etortzen direnak, Donostiara joateko **autobus geltokira** joan behar dutenak, **Erriberara, Kaleberrira** doazenak... guztiek **errepidea gurutzatu** behar dute handik edo hemendik. Eta hor pasatzeko **ez dago ez oinezkoentzako pasabiderik**, ezta semafororik ere. Hau ikusita ni ez naiz isilduko.

Zuk egin duzun lokal komertzial baterako nahiz etxe baterako baimena eskatzean arau bat bete behar da guztiren gaitetik: **segurtasuna**. Bestela ez dizute baimenik ematen. Orduan, **errepide horretan non dago segurtasuna?** Eskubi aldean **ez dago espaloirik** Guk ez baitugu eskatzen gutxieneko abiadura 50 jartzea Aginagan bezala, ondoren multekin espaloia ordaintzeko. Baina, Kalezarko arazo honetan zein da arduraduna? Judioak lehen baziren, orain ere bai. Baina lehen Pilatos bat zen eta orain "kriston" pila.

KALEBERRI

Nieves Aranburu

Aurrekoan Ines Kaminok **Eguzkitzalden "guztia 100ean"** salduko duten denda jartzekotan zirela aipatu zuen, eta nik oraingoan jadanik **ireki dutela** esan behar dut. Joan den ostegunean, **hilak 28** ireki zuten.

Gaiaz aldatuz, **Saroe jauregian**, markesaren jauregi ondoan **garbiketa lanak** egin dituzte. Jauregiaren eskubitara dagoen jardinean **zuhaitzak** zeuden, baina azken bi asteetan hauek **kendu** egin dituzte. Orain bertatik pasatzen den

edonork **Saroe jauregiaren** ingurua nola dagoen ikus dezake, hori bai burnizko hesien atzetik.

Abenduaren 1ean, berriz ere **dantzaldia** izan zen **Usurbilgo frontoian**. Laiotz taldea Usurbilgo giroa alaitzen saiatu zen igandean, baina euriak eta oro har eguraldi txarrak **jende gutxi** erakarri zuen dantzaldira. Aurreko dantzaldian bezala jende gutxi frontoian, eta dantzan ibili zirenak ere ez ziren asko izan. Zerbait asmatu beharko da jendea frontoira hurbildu eta dantzan has dadin. **Neronek hasi beharko du dantzan**, izan ere gaur egungo gazte hauek ez baitute egiten.

AGINAGA

Iratxe Begiristain

Aisialdiko talde bat eta **Sendotza** prestatzeko **beste bat** sortu dira Aginagako gazteen artean. **Hamabos-tean behin** apaiz-etxean biltzen dira **asteartetan 7.30etan**. Oraindik norbaitek azaldu nahi izango balu badu aukerarik. Aginagatar gazteen arteko harremanak sakontzeko baliagarri izan daitezke talde hauek.

Bestalde, **Jokin Errasti** intsumitu aginagarra azaroaren 29an **epaitu zuten intsumiso izateagatik**.

TANTAZ-TANTA BIZITZA EMATEN

Garai batean, ebakuntza bat egiteko odol falta zegoenean, gaixoaren familiari deitzen zitzaion eta bertako bati ateratzen zitzaion behar zen odola. Ez zen kontuan hartzen ze odol klase behar zuen gaixoak. Beranduago, azken momentuan odol bila hasi beharrean, eritetxeak odola aurrez erosten hasi ziren. Honek ondorio latzak ekarri zituen, izan ere, jende asko diru beharrean zegoen eta askotan beraien odola ere ez zen ona. Gaixotasun asko era honetan transmititzen ziren. Oraindik, gaur egun, hirugarren munduko zenbait herrialdetan odola erosi egiten da.

Zorionez, gu bizi garen herri honetan gauza hauek atzean geratu dira. Egun, odola dohain ematen da. Beraz, horrek kalitatea bermatzen du. Bestalde, odola jaso eta ospitalera eramaten denean, analisiak egiten zaizkio bere kalitatea ezagutzeko. Oso zaila da gaur egun inolako gaixotasunik era honetan pasatzea.

Odola ematearen funtsezko helburua eritetxeetan odolik faltan ez egotea da. Egiten diren ebakuntza gehienetan odol trasfusioak egiten dira, eta horretarako ezinbestekoa da odol mota eta kantitate ugari egotea gure ospitaleetan. **Patxi Arruti**, Usurbilgo Odol Emaileen elkarteak kideak adierazi digunez, "odolik eman gabe aste bete pasako balitz, ospitale eta eritetxeak gelditu egingo liratenke. Ezingo lukete ia ezer egin".

Odola emateko baldintzak

Odola emateko, 18 eta 60 urte bitarte eduki eta osasuntsu egon behar da. Adibidez, hepatitis a pasa duena, diabetikoa dena edo IHESA duenak

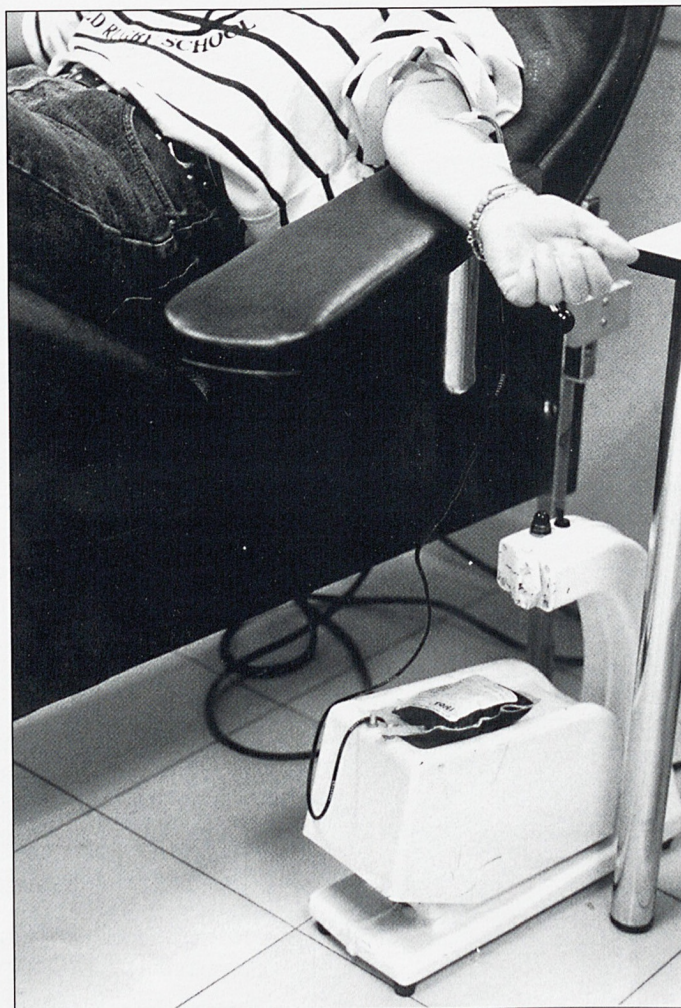
ezin du odolik eman. Odola emateko garaian katarroa baduzu, tentsioa normalean baino altuagoa edo aspirina bat soilik hartu baduzu ere, ezin duzu odolik eman. Gizonezkoek hiru hilabetetik behin eman dezakete, eta emakumeek berriz, lau hilabetetik behin, zailagoa egiten baitzaie odola berritzea. Baldintza hauek guztiak odola kalitate handikoa izateko eta gerora inolako arazorik ez egoteko hartzen diren neurriak dira.

400 zm2 ateratzen dira emanaldi bakoitzean. Usurbilen, 1989. urterarte bost emanaldi egiten ziren urtean, baina ordutik hona sei egiten dira.

Emanaldi bakoitzean 60 bat pertsonak eman dute odola, eta era honetan Usurbili "dagokion kupoa" aise pasatzen dute. "Odol-Emaileen elkarteak 1.000 pertsonako 50 ontzi betetzea komenigarria dela iritzi du. Proporzio horri jarraituz Usurbilek 280 ontzi bete beharko lituzke. Errealitatean kopuru hori nabarmenki pasatzen dugu", azaltzen du Patxik.

250 odol-emaile

Egun, Usurbilen 250 pertsona inguruk ematen du odola erregularki. Kopuru hau, hala ere, urtez-urte txikitzen doa. 1993. urtean 407 emaile izatera iritsi ziren, baina urte horretatik aurrera etengabeko jeitsiera nabaritzen ari dira. "250 emaile horiek ez dute aldiro odola ematen. Emanaldi bakoitzean 60 bat pertsona deitzen diegu. Batzuk gaixo daudelako edo ezin dutelako ez dira etortzen, eta bestetan, aldiz, gehiago etortzen dira. Baina batzuek beste 60 bat inguratzen dira aldiro. Gutxi gora behera, usurbilen 600 pertsona inguruk eman dute odola gutxienez

USURBILGO ODOL EMAILEEN ELKARTEA, 30 URTE ETENGABE LANEAN

Duela 30 bat urte, odol eskasia zela eta odola erostearren arriskuak asko zirela eta, Donostian Odol Emaileen elkarte sortu zen. Urte batzuk beranduago, Usurbilgo Odol Emaileen elkarte sortuko da, 1974. urtean, hain zuzen ere. Baina nolaz sortu zen? Denboraldi hartan Juste Rekondo Donostiara joaten omen zen odola ematera. Honela, bertan ea Usurbilen horrelako elkarte bat zergatik ez zuen sortzen galdetu zioten. Urte bereko irailean, gai honi buruzko bilera bat antolatu zuen, eta bertara 34 pertsona inguratu ziren. Handik egun batzuetara odola eman zuten Usurbilen haietako 25ek. Honela jarri zen martxan Usurbilgo Odol Emaileen Ordezkaritza.

Gaur egun, **Juste, Miren eta Agate Rekondo, Mertxe Aizpurua, Begoña Elexpe, Arantxa Etxeberria eta Patxi Arruti** dira elkarte honen arduradunak. Lehenengo urtetan lau emanaldirekin hasi baziren ere, gero bostekin jarraitu zuten, eta 1989. urtetik aurrera sei emanaldi egiten dituzte. Abenduaren 8an Usurbilgo odol-emaileek bazkaria izango dute Antxeta jatetxean. 1984. urtetik egiten duten ohi-tura da hau, eta oraindik ez dute jatetxe bakarra ere errepikatu. Bazkari honek emaile guztiak elkartu eta beraien artean hitz egiteko aprobetxatzen dute. Opari bat ere zozketatzen dute bazkarian zehar. Izan ere, hauxe da emaile guztiak batera egoteko duten aukera bakarra. Aurtengoan ere aprobetxatuko dutelakoan gaude.

behin", azaltzen du Patxik.

Proportzioz, lehenengotakoak

Nafarroa da proportzioz, odol emaile gehien dituen herrialdea., baita estatuan ere. Honen atzetik Gipuzkoa dago. Europarekin konparatuz gero, estatistikak gure alde daude argiago. Patxik azaldu digunez, "Odol Emaileen Elkartea bezalako talderik oso gutxi dago munduan. Kontuan izan behar da gure elkarte ez dela ofiziala, ez dela dirua egiteko enpresa bat bezala. Hau da, dohainik ematen da odola eta bertan ari garenok ere dohainik egiten dugu lan".

Usurbilen odola ematen duen jendearen perfila ere

nolakoa den argitu digu Patxik: "40 urtetik gorakoak dira gehienak. Emakume eta gizonezkoen artean ez dago desberdintasun haundirik. Argi duguna da gazte gutxi dagoela. Duela urte batzuk Gipuzkoa mailan gazteei zuzendutako kanpaina bat egin zen. Hasieran nabaritu genuen erantzun bat, baina gero ez zuen jarraipenik izan".

Elkarteko arduradunek emanaldien egunak jarri, deiak egin, fitxak kontrolatu eta odola ematean ondorengo tortila otarteko eta baso ardo banaketan laguntzen dute. Nahiz eta lan zaila ez dela irudit, aurrera ateratzeko denbora eta dirua beharrezkoa da: "tortila, telefonoak eta bazkariko opariak ere ordain-

du egin behar dira, eta hortan laguntza ere eskertuko genuke", zehazten du Patxik.

Arestian aipatu dugun eran, Usurbilgo Odol Emaileen Elkartek duen kezkarik nagusia gazte gutxi egotea da. "Behin edo bitan etortzen dira, baina gero utzi egiten dute. Ez dakigu gure mezua nola iristarazi. Gainera, ezin diegu etortzeko esan, borondatezko zerbait delako. Toki guztietan bezala, badakigu gazterik ez badago hortxe amaituko dela gure katea. Beraien bultzada behar beharrezkoa dugu. Egia esan, denen laguntza ezinbestekoa zaigu era berean beste pertsona askori laguntzeko", azpimarratzen du bukaeran Patxik.

Idoia Torregarai

Amaia Encinas

Olarriondo

Ez naiz odol ematea, baina ondo iruditzen zait odola ematea. Ni, oraindik, ez naiz ausartu horretara, eta ez dut horretan gehiegi ere pentsatu, egia esan. Organuak ematearen alde nago ere, baina honi ere ez diot buelta askorik eman. Hala ere, norbaiti bizia emango balio, sinatuko nituzke paper horiek.

Margari Urdangarin

Kaleberri

Odolik ez dut ematen, tentsio baxua baitaukat. Hala ere, niri ondo iruditzen zait organuak ere ematea, baina oraindik ez nago mentalizatua horretarako. Askotan pentsatu izan dut, baina barruan halako zerbait ematen dit hori egitea... Hala ere, norberari gertu tokatu arte ez gara asko mugitzen.

Kontxi Azkonobieta

Eguzkitza

Odola ematearekin guztiz ados nago. Nik hala ere ezin dut eman, hepatitis a pasa dudalako. Organuei dagokienez, badakit oso garrantzitsua dela, eta norberari zerbait gertatu arte ez gara konturatzzen zein garrantzitsua den. Nire senideren bat hilez gero, bere organuak ematearen alde egongo naiz.

Odola ematea zer iruditzen zaizu? Eta organuak ematea?

Juan Olasagasti

Kaleberri

Ez naiz odol ematea, baina behar asko izaten da eta horretan laguntzeko beharrezkoa iruditzen zait odola ematea. Organuen kontuarekin ere antzeko zerbait; uste dut senideren bat hilez gero, bere organuak emango nituzkeela. Baina hori norberari egokitu arte ez da jakiten.

Oscar Martín

Olarriondo

Oso ondo iruditzen zait. Uste dut beharrezko gauza dela, zeren ia pertsona guztiak pasa gara ebakuntza batetik eta guk ere odola behar izan dugu. Diabetikoa naizenez ezin dut odolik eman, baina bestela gustora emango nuke. Organuekin ere beste hainbeste; bizitza bat salbatzeak merezi du.

Angeli Vitoria

Eguzkitza

Ni odol ematea naiz orain dela sei urte eta uste dut jendea gehiago animatu beharko litzatekeela odola ematera. Beti nahi izan dut hori egin. Organu ematea ere izan nahi dut, baina horretarako familiako norbaiten sinadura behar da eta nire etxean inork ez du hori egin nahi. Jende gutxi dago kontzientziatua.

ZUMETA JATETXEA

KARTA BEREZIAK

Jai eta aste,
bazkariak eta afariak
2.000 pta.

Berebiziko "Menu Zumeta"
3.200 pta.

Zuen zain geratzen gara!

Txoko alde, Tel.: 36 27 13

KUKUBILT XO

*Erropa, opari eta bitxiak
gabonetarako bereziki*

Kale Nagusia, 9 - ☎ 37 32 04

GARAI BATEKO AUTONOMIA BERRESKURATU ASMOZ

Datorren abenduaren 15ean Zubietan auzo-batzarra osatuko duten ordezkariak aukeratzeko hauteskundeak egingo dira. Usurbil eta Donostia aldeko zubietarrek datozen bi urteetan beren ordezkariak zeintzuk izango diren erabakiko dute. Guztira sei aukeratu beharko dituzte, hiru Usurbil aldekoak eta beste hiru Donostiakoak. Hautagaiak aurkezteko epea abenduaren 9an amaitu ondoren hamar dira hautagaiak, lau Usurbilen eta sei Donostian. Hauteskundeen ondoren abenduaren 22an auzo-batzarra ofizialki eratuko da.

Lur batzuk Usurbil aldekoak, eta beste batzuk Donostiakoak izatea da Zubietaren berezitasun nagusia. Zenbat aldiz egin ote duzu oinez, korrika, bizikletaz edota motorrezko ibilgailu batez Zubietako bira? Ba, askotan ohartzen ez bagara ere, aurrean ikusten ditugun lur horiek herri ezberdinei dagozkienak dira, Usurbil eta Donostiarenak. Hala ere, kontuz, guztia Zubietak baita.

Zubietako udal batzarraren kontua ez da orain sortu den zerbait. Aspaldidanik izan du bere burua gobernatzeko autonomia. Orain dela 100 urte, 1896an, Zubietako administrazioan ezin zuela esku hartu kexatu zen Usurbilgo udala. Hau ikusita, 1900. urtean Zubietak arautuko zuen organuaren eraketa zehazteko bilera egin zen. Bertan adostasun batera iritsi ziren: Zubietarrek, beraiek, egingo zuten aurrekontua, eta udalei aurkeztu, ondoren. Beraz, garai hartan produktu ezberdinen gainean zeuden zergak Zubietak kobratzen zituen, eta ondoren gastuak eta diru sarrerak bi udalei aurkeztu.

Honekin ez zen arazoa konpondu. 1912an bi udalak berriz kexatzen dira, Zubietarrek papelak ondo ez zituztela betetzen esanaz. Beraz, mende hasiera honetan orain sortzera doan udal batzarraren antzeko zerbait eratu zen: hiru ordezkari osatutako batzordea, alkate "pedaneo" bat, Zubietako alkate izango balitz bezala, eta Donostiako eta Usurbilgo zinegotziak.

Autonomia maila 70. hamar-kada arte

1970. urte bitartean "Alcaldía pedanea" izeneko batzordearen jarduerak ona izan zen. Zubietak autonomia maila zuen, eta Usurbil eta Donostiako udalek beren ordezkariak zituzten batzorde horretan. Baina 1975ean Franco hil, eta honekin batera "alcaldía pedanea"ren figura desagertu egin zen, Zubietari, hainbat urtetan autonomia eman zion batzordea ezerezean geldituz.

Hurrengo urteetan ordea, Zubietak betidanik ezagutu izan duen erakunde horren pareko batzorderik ez zen sortu. Zubietak azken 90 urteetan izandako autonomia bertan behera gelditu zen. Nahiz eta Zubietan batzorde antzeko bat egon, honek ez du era-

bakiak hartzeko ahalmen haundirik. Aurrekontuak ez dituzte aurkeztu, pertsonal propioirik ez dute, erakunde honek ez du ez pisurik ezta babes legalik ere, eta gainera zubietarrek ez dituzte batzorde horretako ordezkariak aukeratzeko.

1992an auzo-batzarra sortzeko lehen pausoak.

Donostia eta Usurbilgo udalek zeresan haundia izan dute auzo-batzarra izeneko organu hau sortzerakoan. 1987az geroztik bi udalak harremanean izan dira, eta, nahiz eta hasiera batean desadostasunak nabariak izan, 1992tik gaur arteko negoziaketek bere fruituak eman dituzte. Donostiako udalak, plan orokorra egiterakoan oztopoa ikusten zuen Zubietan. Lur batzuk bere udalerrikoak ziren, baina beste batzuk Usurbilgoak. Gainera, lur hauek ez zeuden denak batera, batzutan Usurbil eta Donostiako lurak tartekatu egiten baitziren.

Zubietak ez zuen aurrera egin, guztia geldirik zegoen. Hau horrela, hiru premia nagusi ikusi ziren: lur mugaketa egitea, hau da lurak banatzea; ordenazio urbanistikoa egitea, auzoak dituen etxebizitza pre-

Azken urteetan hainbat gazte alde egin du Zubietatik beste herrietara. Usurbilgo eta Donostiako udalen konponezinak zirela eta, Zubietak ez zuen aurrera egiten.

Zubietako Hauteskundeak

miei aurre egiteko; eta azkenik Zubietak historikoki izan duen administrazioarako erakundea berreskuratzea, hau da, auzo-batzarra.

Lehenengo bi premiei dago-kienez, aurrera atera ziren. Lur mugaketa egina dago. Mugak zehaztu dira eta Donostiako lur batzuk Usurbil izatera eta Usurbilgo beste batzuk Donostia izatera pasatzeko prest daude. Plan urbanistikoa ere aurrera darrai, baina beste bi hauek gauzatu ahal izateko ezinbesteko baldintza zen auzo-batzarra eratzea.

Abenduaren 15ean hauteskunde eguna Zubietan

Zubietarrek lur mugaketa nahiz plan urbanistikoa aurrera eramateko, Zubietari autonomia pixka bat emango liokeen batzordea eskatu izan dute urte askotan. Historian zehar eduki duten "alkatetza pedaneo"aren antzeko batzordea berreskuratu, eta autonomia maila bat izatea. Oraintxe dute aukera. Abenduaren 15ean Zubietako udal-batzarra aukeratzeko hauteskundeak egingo baitira. Zubietako 375 auzokidek udal batzarra osatuko duten sei ordezkari aukeratu dituzte. Donostia aldeko 206 Zubietarrek hiru ordezkari, eta Usurbilgo 170ek beste hiru.

Hautagaiak, berriz, hamar

dira, sei Donostia aldetik eta lau Usurbildik. Zubietako edozein izan zitekeen hautagaia, pertsonalki aurkezteko baldintzapean, ez alderdi politikoren bati lotuta. Beraz, Hamar hauetatik sei aukeratuko dituzte datorren abenduaren 15ean egingo diren hauteskundeetan. Udal bakoitzak botu-txartel bakarra argitaratuko du, bakoitzak bere aldeko (Donostia ala usurbil) hautagaiekin, eta zubietar bakoitzak bere aldeko bi hautagai aukeratu ahal izango ditu. Azkenean, hautesleek alde bakoitzean gehien aukeratu-tako hiru hautagaiak izango dira batzarkide.

Behin batzarra eratu ostean, sei ordezkariak Zubietako auzo-batzarreko lehendakaria aukeratu dute. Lehen bi urteetan Donostia aldeko

ordezkariak hartuko du kargu hau, eta ondoren Usurbilgoak. Kargu hau bi urtean behin aldatzen joango da Usurbilgo eta Donostiako ordezkarien artean.

Orain hauteskundeak egitea besterik ez da falta. Zubietak abenduaren 22rako bere auzo-batzarra edukiko du, azken 20 urteetan zegoen hutsunea estaliz. Eta ez hori bakarrik, behin auzo-batzarra eratu ondoren beste bi premia nagusiak ere behin betiko gauzatu dira: Usurbil eta Donostiako udalek lur mugaketaren inguruan hartutako erabakiak aurrera eramanez, eta ordenamendu urbanistikoa egin ahal izango dituzte. Beti ere Zubietako auzo-batzarren aholkuak kontutan hartuz.

Josu Aranberri

Orain dela 100 urte beztia, laister batean Zubietak bere udal-batzarra izango du. Usurbil eta Donostia aldekoak beren ordezkariak aukeratu dituzte.

ZEINTZUK IZANGO DIRA AUZO-BATZARRAREN FUNTZIOAK?

1- Zubietako arazo eta gaiei buruzko informazioa ematea Donostia eta Usurbilgo udalei.

2-Udal Zerbitzuak ondo betetzen direla egiaztatzea. Udal zerbitzuen gainean egon eta zerbitzu horiei buruzko aholkuak eman.

3-Proposamenak egitea. Usurbil eta Donostiko udaletan, bai elkarrekin bai banandurik, aztertze-ko.

4-Zubietan egiten diren azterketa eta proiektuei buruz udalek hartzen dituzten akordioak betetzen direla ziurtatzea.

5-Udalek batzarrari diru fondo bat emango die. Batzarrak diru hori administratuko du eta ondoren gastu horien kontu zuzena eman beharko du. Diru hori auzoko zerbitzu publikoen mantentze-ko eta batzarraren gain jartzen diren ekintza edo obra txikiak administratzeko izango da. Aurrekontua aurkeztuko du auzo-batzarrak, ondoren gastuak zuriu beharko dituelarik.

6-Donostia eta Usurbilgo udalek batzarrari eman diezazkizketen edozein eskumen edo kompetentzia. Ondorengo negoziaketetarako, funtzio gehiago gehitzeko ateak zabalik uzten dira.

ZUBIETAKO AUZO-BATZARRERAKO HAUTAGAIK BANAN-BANAN

DONOSTIA ALDEKO HAUTAGAIK

Iñaki Aizpurua Zaldúa.
39 urte.
Administratiboa.
Ezkondua. Alaba bat.
Aizpuru baserria.

Joxeli Aroztegi Agirretxe.
46 urte
Garraioko enpresaria.
Ezkondua. Seme bat.
Toki Eder.

Xabier Arregi Iparragirre.
32 urte.
Informatikako irakaslea EHUn.
Ezkongabea.
Prostetxea.

Imanol Azpiroz Artano.
35 urte.
Albaitaria.
Ezkondua. Bi seme-alaba.

Jose Kruz Telleria Urroz.
27 urte.
Nekazaria.
Ezkongabea.
Amer-Bekoa baserria.

Xabier Zudaire Arrillaga.
28 urte.
Baserritarra.
Ezkongabea.
Aundi baserria

USURBIL ALDEKO HAUTAGAIK

Narciso Arrillaga Balda.
30 urte.
Zalduna.
Ezkongabea.
Bugati.

Larraitx Eizagirre Zaldúa.
20 urte.
Enpresaritzia ikaslea.
Ezkongabea.
Etxeberri.

Isidro Zaldúa Unanue.
28 urte.
Irakaslea.
Ezkongabea.
Lertxundi Berri.

Eusebio Iparragirre Jaurrieta.
50 urte.
Iturgina.
Ezkondua. Bi seme-alaba.
Barrenetxe.

Portadan zazpi hautagai bakarrik daudela ohartuko zineten. Ez da gure errua izan. Eusebio Iparragirrek ez zuen nahi argazkitan atera. Xabier Zudaire, berriz, berandu iritsi zen, eta Iñaki Aizpuruarekin harremanetan jartzea ezinezkoa egin zitzaigun. Bestalde, hautagaien zerrenda honetan Eusebio Iparragirrek argazkirik gabe ateratzea nahiago izan du.

ZUBIETAKO AUZO-BATZARRERAKO HAUTESKUNDEAK

Abenduak 15, igandea

DONOSTIA

IÑAKI AIZPURUA
JOXELI AROSTEGI
XABIER ARREGI
IMANOL AZPIROZ
JOSE KRUZ URROZ
XABIER ZUDAIRE

Botua emateko bi
hautestontzi
egongo dira, bata
usurbildarrentzat,
bestea
donostiarrentzat.
Zubietar bakoitzak
bi hautagai
aukeratu beharko
ditu dagokion botu-
txartelean "X" batez
nabarmenduz.

USURBIL

NARCISO ARRILAGA
EUSEBIO IPARRAGIRRE
LARRAITZ IZAGIRRE
ISIDRO ZALDUA

Botua emateko: Zubietako Lanbide Eskolan
goizeko 9.00etatik eguerdiko 13.00etara

EMAN BOTUA!

PARTE HARTU!

DONOSTIAKO UDALA

USURBILGO UDALA

UDALA UEMAn SARTZEA AZTERTZEN

udalerri euskaldunen mankomunitatea

UEMA

Usurbilgo Euskararen Aholku Batzordea herritarrek osatzen dute: Ageri Alde ikastetxea, Udarregi ikastola, Euskal Herrian Euskaraz, Gazte Asanblada, alderdi politikoak, kiroldegiko gerentea eta Iñigo Azpiroz dira batzorde honetan daudenak. Hala ere, herritar guztiei irekia dagoen taldea da berau.

Talde honetako kide bat izan zen UEMAr buruzko txostena prestatu zuena. Bertan, UEMA zer den, bertan sartzeko arrazoiak, betebeharrak eta beste zenbait datu aurkeztu zituen. Txostena Aholku Batzordera aurkeztu eta ontzat hartu zen. Hau izan da Usurbil UEMAn sartzeko eman den lehen pausoa. Bigarrena Udalari UEMA zer den azaltzea izan da. Horixe egin zen azaroaren 25ean egin zen bileran.

Zer da UEMA?

UEMA Udalerrri Euskaldunen Mankomunitatea da. Orain dela bost urte sortu zen, Abaltzisketa, Aizarnazabal, Altzo,

Aulesti, Baliarrain, Leaburu-Gaztelu-Txarama, Lizartza, Munitibar-Arbategi-Gerrikaitz, Nabarriz, Orendain, Oresa, Zaldibia, Muxika, Arbizu eta Urdiaingo Uдалen Mankomunitate gisa. Geroztik, udalerri batzuk atera eta berriak ere sartu dira. Egun, 28 udalek osatzen dute UEMA.

Mankomunitatearen helburua udalaren jardueran euskararen erabilpena orokortzeaz gain, kanpoko administrazioeiko harremanetan eta udalerriko gizarte bizitzan batez ere, euskara eguneroko hizkuntza bihurtu nahi da. Bestetik, euskara nagusi izango den lurralde bat sortu nahiko litzateke. Kontuan izan Euskal Herrian 700.000 euskaldun garela, eta horietatik 140.000 inguru bizi direla udalerri euskaldunetan.

Beraz, lehen aipatutako bilerara Bermeoko EAKo Kontxi

Gabantxo zinegotzia eta UEMAKo koordinatzailea den Iñaki Arregi izan ziren. Usurbil UEMAn sartuko balitz ze eragin eta horrek suposatuko lukeenaz hitz egin zuten. Hala gertatuko balitz, lehenik eta behin azken urteetan udaletxean egin den lana aztertuko litzateke. Erabat euskaraz funtzionatzeko falta diren esparruentzat plangintza bat jarriko litzateke, bai eta helburu hori lortzeko epe bat ere. Beste lan ildo bat udalerri mailan izango litzateke: errotulazio guztiak euskaratzea, herriko taldeekin ditugun harremanak euskaraz izatea...

UEMAn udal bakoitzak biztanleen arabera ordezkariak ditu. Taldeak Zuzendaritza Batzordea du buru, eta bertan HB, EA, EAJ eta talde independenteak daude.

Udalari UEMA zer den azaldu zaio jadanik, eta momentu

honetan Euskararen Aholku Batzordea hurrengo pausok zein izango diren aztertzen ari da. Hala ere, eta nahiz eta oraindik Usurbil UEMAn sartuko den ala ez erabakita ez egon, gure udaleko zenbait ordezkari UEMAk azaroaren 30ean Leitzan egin zuen III. Asanblada orokorrera joan ziren.

Idoia Torregarai

TABERNA

Pintxo bereziak
eta
giro aparta

Irazu kalea, 9
Tlf: 36 02 17

El expe
SOLARIUN
ileapaíndegia
Olarrondo kalea, 1 20170 USURBIL TLF 37 04 62

ETUMETA/AEK EUSKALTEGIAREN LEHENENGO TXISTE AFARIA

Azaroaren 28an **Etumeta euskaltegiko ikasleek** nahiko barre egiteko aukera izan zuten. Andatzpe elkarteak **lehenengo txiste afaria** egin zuten. **50 lagun** inguru bildu ziren. Lehenengo, afaldu eta ondoren... txiste lehiketari hasiera eman zioten. Euskaltegiko sei talde izan ziren parte hartu zutenak. Txandaka-txandaka, bakoitzak bere **txisterik onenak** bota ondoren (berdeak, beltzak...), beste taldekideak puntuazioa emateaz arduratu ziren.

Arratsaldeko alfabetatze taldea izan zen **garaile**. Eta **bigarren postua goizeko alfabetatze taldeak** lortu zuen. Hori dun/k umorea!

GIRO BIKAINA LAU T'ERDIKO TXAPELKETAKO AZKEN PARTIDUTAN

Argazkia: Ekaitz

Inaxio Arruti eta Koldo Lertxundi dira lau t' erdi eskuz pelotako txapeldun berriak. Aitzaga Elkartek antolatzen duen txapelketako azken partiduan 22 eta 16 irabazi zion bigarren postuarekin konformatu behar izan duten **Oidui Usabiaga** eta **Haritz Urdanpilletari**. Hirugarren postua **Paulino Ibargoien** eta **Hernanik** eskuratu zuten **Iñaki Labaien** eta **Eneko Arregiri** 22 eta 19 irabazi ondoren. **Koldo Lertxundi** txapelduna izendatu zuten finaleko jokalarik onena. **Santxok**, jokalaria saiatuena-ren saria jaso zuen. Giro polita frontoian eta jende ugari partiduetan ikusten. Honez gain, Aitzaga Elkartek antolatu zuen porran **Begoña Labaka** izan zen irabazlea.

USURBILDARREK PRESOAK EUSKAL HERRIRA EKARTZEKO ESKATU ZUTEN

Azaroaren 30ean Usurbilgo **100** pertsona inguru Bilborantz abiatu ziren **Senideak** eta **Gureak presoak Euskal Herriaratzea eskatzeko** deitu zuten **manifestaldian** parte hartzera. Bi autobusak leporaino zeuden, eta zenbait pertsonak autoa hartu behar izan zuten lekuri ez zegoelako.

A-8 autopistaren Zarautzko peajera iritsi orduko ikusi ahal izan ziren lehen Goardia Zibilen kontrolak. Ez ziren azkenak izango. Usurbilgo autobus bat bertan gelditu zuten. Bigarrena orde, Itziaroko restopean geldi arazi zuten. "Errutinazko"

kontrola zela eta autobuseko guztiek karnetak eman behar izan zizkieten. Hiru ordulaurden beranduago abiatu ziren berriro Bilborantz.

17.30ak aldera abiatu zen manifestazioa, eta **18.00ak** baino zertxobait lehenago iritsi ziren usurbildarrak. Ondorioz, manifestazioaren atzealdean kokatu behar izan zuten. Jendetza izugarria zen bertan; eta hori frogatzeko Aita Donostiatik Udaletxera bitarteko bidean eman zituzten bi orduak aipatzea nahikoa da. Ez zeu-

den alferrik **50.000** buru baino gehiago! Bueltakoan ez zen izan arazo handirik. Hala ere, despistatu bat baino gehiago geratu zen ia bueltako autobusa aurkitu ezinik.

Argazkia: Egin

Alternatiba Demokratikoaren ezagutza

Iazko apirilean Euskadi Ta Askatasuna erakundeak zabalduko **Alternatiba Demokratikoak** izan dezakeen garrantzia dela eta, herritarrei zabaltzeko asmoa hartu du Herri Batasunako komite lokalak.

Bertan, **komisio berezi** bat sortu da eta dagoeneko lanean hasi da. Taldeka antolatutik herriko talde eta elkarte desberdinekin bilerak egiten hasiak dira. Bilerotan Alternatiba Demokratikoaren esanahia zabaltzen ari dira. Abenduaren 15ean bukatuko dituzte aipatutako bilerak.

Argazkia: Egin

Jose Antonio Altuna alkatea **EUDIMA**ko (Euskal He-rriko Udal Intsumi-tuen Manko-munitatea) **lehendakaria** izango da aurrerantzean. Horrela erabaki zuten Altsasun egindako I. Batzar Nagusian bildu ziren 35 zinegotzi eta alkatek.

Udaleko ordezkariak Alcalako espetxera

Urriko plenoan erabaki zutena betez, udaleko ordezkariak **Alcala de Henareseko** espetxeko zuzendariari **elkarriketa** baterako

eskaera bidali diote. **Patxi Añorga** herritarra dago bertan. Kondenaren 3/4ak beteta eduki arren oraindik gartzelan jarraitzen du. Horregatik bere askatasuna eskatzearekin batera, zuzen-

dariarekin hitz egiteko prest agertu da udala. Erantzuna gartzelako zuzendariren esku dago.

Eskubaloi jokalaria Euskadiko selekzioan

Hil honen 6tik 8ra bitartean, kadete eta jubenil mailako **Euskadiko Eskubaloi selekzioek Estatutu txapelketa** jokatu dute. Jubenilek Mendabian (Nafarroa), eta kadeteek Deustun (Bizkaia) Asko dira **Usurbilgo Esku-baloi talde**etatik selekzionarako hautatu dituztenak: **Asier Zubiria, Nerea Agudo, Gorka Mendinueta, Iñigo Salaberria, Asier Salsamendi, Eneko Salsamendi, Iker Portullarrume, Iñigo Moreno** eta **Kimetz Uranga**.

Guraso Eskolak antolatuta **A. Otalora ginekologoak menopausiari** buruzko hitzaldia eman zuen joan den azaroaren 27an Udarregi zaharreko erakusketa gelan. **Jende ugari** bildu zen bertan, eta **70 emakume** inguruk adi-adi entzun zituzten dokto-rearen esanak. Hitzaldi honetan A. Otalora ginekologoak menopausia zer den, zer gertatzen den, zer senti daitekeen eta menopausiari aurre egiteko zer tratamendu eraman daitezkeen azaldu zituen, beste zebait gauzaren artean.

Sokorroko Ama ermita baina gorago egiten ari diren bi etxeen azpiko aldetik karreteraraino, eta hemendik gora ermitaraino **oinezkoentzako espaloia** egiten ari dira **Kalezarren**. Honez gain, **transformagailua** ere tokiz aldatu dute. Ermitak azpikaldean zuen baratzako lurak beharrezkoak ziren espaloia egiteko. Honela, bada, **Salbatore parrokiak** etxeen jabeari saldu dizkio lur horiek. Hauek ermitarenak zirenez, diru hori Sokorroko Ama ermitan erreteilla on bat egiteko erabiliko da. Lanak laister batean hasiko dira

KIROL KOPLA

MAITE
ZUBELDIA

Noaia!
Kiroldegira!
Orain dela sei

urte ez genuen pentsatzen Usurbilen esaldi hau erabiltzerik izango zenik, baina gaur egun gehiennon ahotan dabil.

Kiroldegiak herriari eman dion aukera oso zabala da eta ez dut uste inor kirola egiteko gogorik gabe gelditu denik; besterik ez bada ikusteko gogoia egingo zitzaien. Pelotatik hasita, eskubaloia, saskibaloia, judoa, karatea, futbola, gimnasia erritmikoa, aerobika, igeriketa, txirrindularitza, mendi zaletasunarrainoko aukera daukagu. Eta eskaintza zabaltzeko asmoz, bizkarrezurreko arazoak dituztenentzako gimnasia terapeutikoa. Familia edo edonorekin masaiaren teknikarik oinarritzkoenak praktikan jarri ahal izateko, oinarritzko masaiaren ikastaroa izango da urtariletik ekaina bitartera.

Guzti hau gutxi zela eta, eskualdeko kiroldegiko ardura-dunek bildu eta eskaintza zabaltzea erabaki zuten, hau da, kiroldegiko txartelarekin besteetan sartzeko aukera emanez. Horrez gain, osasun egoera eta kualitate fisikoen balorazioa, zein jarduera kirol-fisiko kontrolatu eta zuzentzeko kirol medikuntza zerbitzu bat dugu eskualdean.

Beraz, ezin dugu esan Usurbilen zereginik ez dagoenik. Aprobetxa ezazu aukera!

ANARTZ AIZPURUA, 17 URTETIK 12 JUDOAN

Joan den azaroaren 9an 19 urtez azpiko Espainiako Judo Txapelketa ospatu zen Madrilén. Anartz Aizpurua usurbildarra bertan izan genuen 55 kilo baino gutxiagokoen mailan.

Nola joan zen Txapelketa?

Nahi baino okerrago. Lehenengo borrokan gaizki ibili nintzen eta ezin izan nuen irabazi. Beraz, aurreneko kanporaketan kaleratu egin ninduten. Borrokari hasiera txarra eman nion. Konturatzerako desabontaila haundia nuen, eta gero ezin izan nuen ezer egin.

Zerbait gehiago egiteko esperantzarik bazenuen.

Bai, halaxe da, baina lehen borroka erabakiorra izaten da. Irabazi izan banu konfidantza hartuko nuen, eta iruditzen zait finalerdietara iristeko aukerak banituela. Hala ere judoan akats batek kanpoan utzi zaitzake.

Noiz hasi zinen judo egiten?

5 urterekin, beraz 11-12 urte daramazkit judo egiten.

Judoan giltzak ezin hobeto egiten baditu ere, beste kirol bat ere egiten du Anartz Aizpurua. Orioko taldeko futbol jokalaria da.

Garai hartan Usurbilen ez zegoen judo egiteko aukerarik eta Lasarten hasi nintzen Unai Lataillade nire lehengusuarekin. Ondoren, lauzpabost urtean, Usurbilen taldea sortzean honuntza etorri ginen.

Ondoren goi mailako txapelketetan buru-belarri.

Bai, orain arte txapelketa askotan parte hartu dut. Hala ere, urterik onena 1994a izan zen. Euskadiko txapeldun izan nintzen eta Espainiakoan brontzezko domina lortu nuen. Iaz, berriz, gerriko beltza lortu nuen.

Sambo ere egiten duzu.

Aukera dagoenean egin izan dut. Euskadiko selekzioan ere egon nintzen munduko txapelketa jokatzeko, baina Donibane Lohitzunen ez ziguten parte hartzen utzi. Desiluso galanta izan nuen, txapelketa hartarako 4 kilo jeitsi bainituen astebetean.

Etorkizunean zer?

Datorren urtean Espainiako txapelketa irabazi nahi dut.

SALTxiPi

JATETXEA

Txokoalde, z/g
Usurbil

Tlf. 36 11 27 - 37 10 94

EPE LUZERAKO LIBRETA

URTE BETERA **% 6,50** U.T.B.

CAJA POSTAL

500.000 ptatik aurrera

ZATOZ
POSTA
BULEGORA

ARGENTARIA

IBAI-ONDOKO AMUARRAINEN USAINEAN

Amuarrainak errekan izaten dira, hori badakigu. Eta hegaztiak, zeruan. Ibai-ondo Elkartea, berriz, Santuenean dago joan deneko 36 urteetan. Ehiza eta arrantza elkarte hau betidanik oso lotuta egon da bi jarduera hauekin.

1960ko San Inazio egunean inauguratu zen Ibai-ondo **Ehiza eta Arrantza Elkartea**. 32 bazkide ziren hasiera hartan. Gaur egun 46ra igo da kopuru hura.

Urte hauetan ehiza eta arrantza munduari lotuta egon da. Ekintza eta txapelketa desberdinak antolatu izan ditu.

Juan Auzmendi eta Martin Irazustak gogoratzen dutenez orain dela 15 urte **Agustin Azpillaga eta Antonio Orbego**zoki hasi ziren **amuarra**inak jartzen. "Elkartearen atzekaldean txabola bat egin zen. Harrezkero urtero-urtero jarri izan ditugu amuarrainak". Santo Tomasetan ekartzen dituzte amuarrainaren arrautzak eta ur korrontean jarri. "Urtezaharretan jaiotzen dira eta maiatza alderako lau-bost zentimetrotakoak egiten dira" Martinek dioenez. "Orduan, gogortzen zirenean, Puntapax edo Santio errekarat botatzen genituen" jarraitu du Juanek "baina duela hiru urte basozainek hartu zuten ardura hori. Hauek nahi duten lekura eramaten dituzte". Bijilatzerare etortzen omen dira, baina gainontzerako lana elkarteko bazkideek egiten dute.

Horrez gain, Santixabeletan

amuarrain harrapaketa txapelketa bat ere antolatzen dute. "Horretarako, Andoaingo pizti-faktoria batetatik 40-80 amuarrain erosten ditugu".

Arrantzatik ehizara

Lehen esan bezala, **ehiza** elkartea ere bada Ibai-ondo. Baina kasu honetan ez dituzte hegaztiak hazten amuarrainak bezala. Hasieran ehiza txapelketa bat antolatu ohi zuten urtero. "Herriko ehiztariak kanpora joan beharrik izan ez zezaten, bertan antolatzen genuen" dio Juanek. Eperrak, galeperrak eta faisanak bezperan bota eta dozena bat ehiztari biltzen ziren hurrengo egunean Andatza aldean. Ehiza ugariena egiten zuena probintzia mailako txapelketarako sailkatzen zen. "Bakoitzak bere ehiza

etxera eramaten zuen, hemen elkartean ez zen eze ere gelditzen".

Baina txapelketa hau antolatzek ere lana zuen, "eta inork ez zuenez lan egiteko gogo haundirik, utzi egin genuen" dio Juanek.

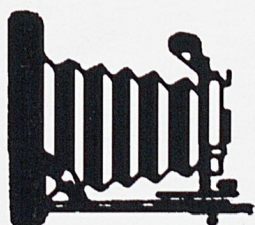
Hegaztaik bakean utzi zituzten, beraz. Baina beste txapelketa batekin jarraitu zuten: **tirotia**. Urtero-urtero Sanestebanetan probintzia mailako txapelketa antolatzen dute. Azken urteotan ehun tiratzaile baino gehiago ere etorri izan direla dio Martinek.

Beno, eta egia esan behar bada, ehiza eta amuarrain artean, afari franko ere egingo dituzte, bai.

Ainhua Azpiroz

Ehiza eta arrantzaz gain, otorduak egiteko eta kartetan ibiltzeko ere leku aproposa da txoko hau.

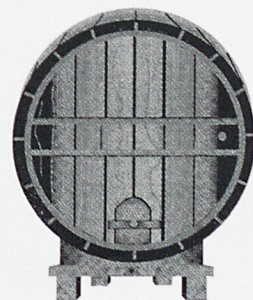
Ekaitz

Bideo eta Argazkiak

Usurbil

tlf 36 14 87

oiartzun

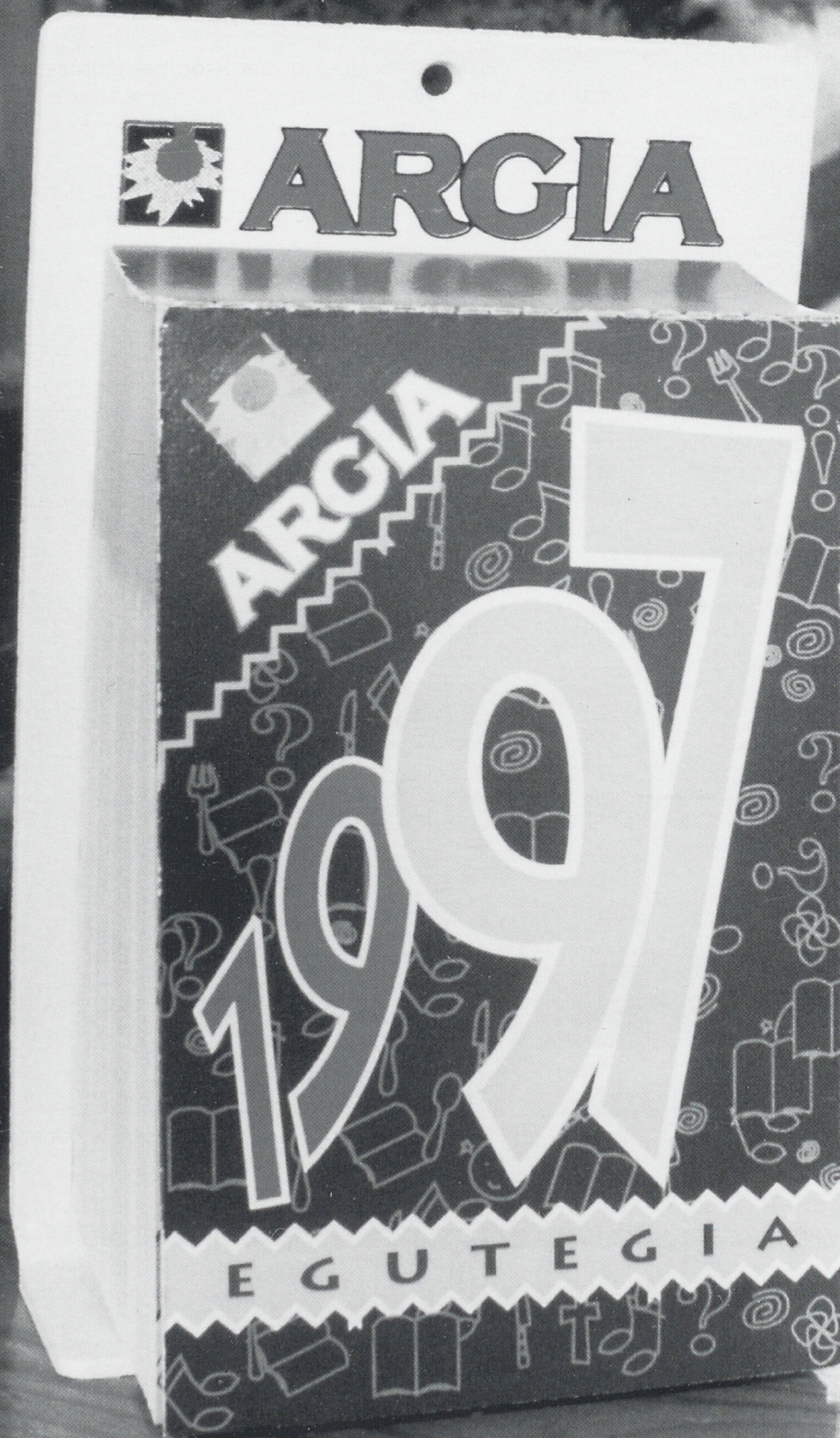
TXIRIBOGA TABERNA

pintxoak eta bokatak

Irazu kalea, 3 - Tlf. 37 00 13

USUR BILEN ERE SALCAI

Zure sukalde, bulego edo gelarako egutegia

Oraingo honetan gure herriko auzoetatik beste bueltatxo bat emari dugu gure lehiaketako galdera egiteko:

Zer zegoen lehen Kalezarko plazan monumentu hau dagoen tokian?

Erantzunak abenduaren 16a baino lehen bidali behar dituzue helbide honetara: **Noaual** aldizkaria, Kale Nagusia 27, 20170 Usurbil. Edo bestela, gure buzoira bota. Asmatzaileen artean **BORDATXO** tabernan afaria zozketatuko da.

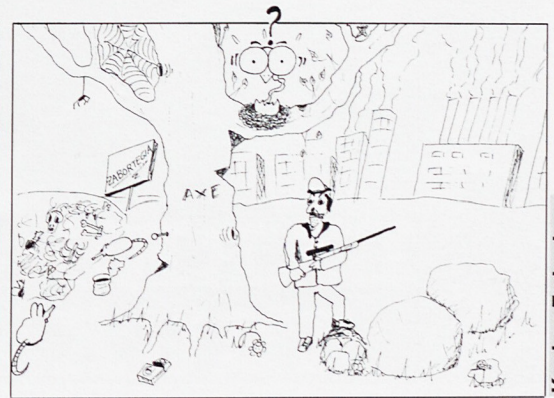
"A zer ilusioa egin diguna!" zioten **Oihane Zubeldia** eta **Xuriñe Olasagastik Zumeta** jatetxeko afaria egokitu zitzaiera jakin ondoren. "Lagun guztiak inbidiatan gelditu dira". Hori orain, eta egin-dako afariaren berri eman ondoren...

Argi geratu da, fisionomista abilak zaretela pertsonen txikitako aurpegiak ezagutzen. Askok erantzun duzue zuzen gure galdera, baina irabazle baten izena soilik atera dezakegu. Kasu honetan **Aitziber Ulik** eramango du **Tragoxkako** afaria. **Aitziberrek** hauek ezagutu ditu argazkian:

Eneka eta Ainhoa Urdangarin, Idoia Muguruza, Andoni Encinas, Euxebio Eraunzetamurgil eta Daniel Salsamendi.

Erronda batera gonbidatu beharko dituzu hauek, Aitziber!

Komikia

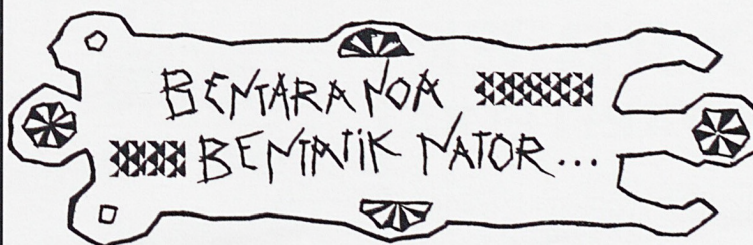

Karlos Zabala

Nafarroa eta Usurbil inguruko baserri, borda eta lurrak (eraikitzeko nahiz larrerako) alokatu edota saltzen dira.

Tel. 989 80 31 63 (Andoni)

Igandetan ganba-ziri mundialak!

PORTULARRUME

ITURGINDEGIA
BAINUKO
ALTZARIAK

Kale nagusia, 2-2-2D
Tlf. Denda 36 46 37
Etxea 36 52 99

ABENDUAK 8 igandea

- Bigarren jubeniletako **futbol** partidua (M): **Usurbil-Ordizia**.
- **Futbol** partidua (N): **Usurbil-Lizardi Institutua**.
- Bigarren kadetetako **futbol** partidua Harane futbol zelaian(M): **Usurbil-Mundaiz**.
- Kontxako hondartzan **futbol** partidua (M): **Alderdi Eder- Aginaga sagardotegia**. Goizeko 8.15etan.
- Bota Punttuba bertso eskolako ikaslea den Ibai Esocainek Erreterian ospatuko den Xenpelar sarian parte hartuko du. Erretereriako Onbide zine-man, goizeko 11.30etan.

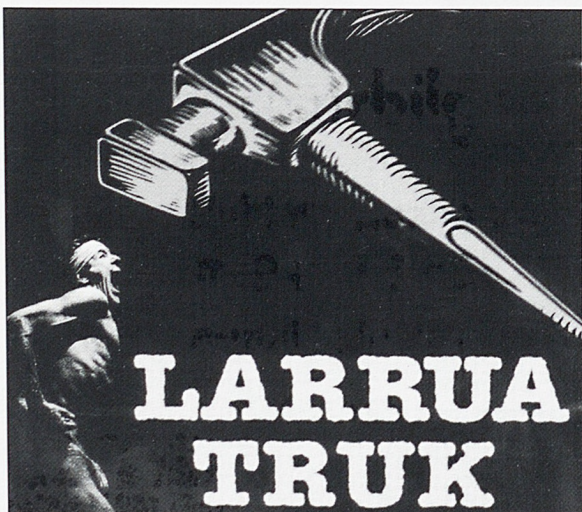
ABENDUAK 9 astelehena

- **Euskal Herria Askatu!**-ren

konzentrazioa errotondan. Arratsaldeko 20.00etan.

ABENDUAK 13 ostirala

- **Arrate Zahar Egoitzan MUS Txapelketa** jokatu da.
- Bota Punttuba bertso eskolak haurrentzako bertso-saioa eskainiko du Udarregi ikastolan. Arratsaldeko 15.30etan.
- **UGAk** antolatuta, **IHESari buruzko hitzaldia**. Arratsaldeko 19.00etan AEKko lokalean.
- **Organoaren urteurrena ospatzeko**, herriko lau musika taldeek antolatuta (Organoaren lagunak, Irri abesbatza, Txistulari taldea eta Zumarte musika eskola), **Piotr Klemenski organujolearen** kontzertua entzungai izango dugu. Arratsaldeko 20.00etan,

Abenduaren 6an, ostirala, Larrua Truk taldeak kontzertua eskainiko du **Orion Folk Core** eta Etzakit taldeekin batera. **Frontoian** izango da, gaueko 10.30etan. Sarrera dohainik izango da.

Salbatore elizan.

ABENDUAK 14 larunbata

- **Eskubalo**i partidua jubenil mailan (N): **Usurbil K.E.-Bergara**.
- **Areto** futboleko partidua (M): **Iraurgi K.-Zubiaurre-Antxeta Taldea**.
- **Eskubalo**iko bigarren nazionalen partidua (N): **Usurbil K.E.-El Pilar**. Gasteizen.
- **Organoaren urteurrena ospatzeko**, herriko lau musika taldeek antolatuta, Zumarte musika eskolako irakasleen kontzertua entzuteko parada izango dugu. Arratsaldeko 18.00etan, Salbatore elizan.
- **Andatza K.K.**Eren urteko ibilaldien diapositiba emanaldia. Udarregi zaharrean, arratsaldeko 18.00etan.
- **UGAk** antolatuta, **IHESari buruzko bideo-emanaldia** arratsaldean.
- Bigarren jubeniletako **futbol** partidua (M): **Usurbil-Kostkas**.
- **ANDATZA K.K.**E-k antolatuta,

ABENDUAK 15 igandea

ZORIONAK
TOMAS

Abenduak 10ean 22 urte
Hire kuadrilak

XABIER
EDARITEGIA

- Pintxo aukera bikaina
- Gosari bereziak

Aritzeta, 2 ☎ 36 19 78

BITXITEGI
ARREGI
ORDUKARI

Kale Nagusia, 2
Tif. 36 40 58

BILBAO
ASEGURAK

Kotxe, istripu, bizitza, aseguruak, kreditu hipotekarioak... Aholkua eskatu inolako konpromezurik gabe

Andoni Olazabal
Ramon Mª Lili, 4 - DONOSTIA
Tif 27 06 22

enda

mendi bizikleta irteera.
Usurbil- Belkoain-
Buruntza- Usurbil.

- Bigarren jubeniletako fut-
bol partidua (M): **Usurbil-
Ostadar.**
- Bigarren Kadetetako futbol
partidua (M): **Orio'ko-
Usurbil.**
- Futbol partidua (N):
Almen-Usurbil.
- Saskibaloi partidua senior
mailan (M): **Usurbil S.T.-Beti
Gazte S.T.**

ABENDUAK 16 astelehena

- Euskal Herria Askatu!-ren
konzentrazioa errotondan.
Arratsaldeko 20.00etan.

ABENDUAK 18 asteazkena

- Amnistiaren Aldeko
Batzordeak pegaketa
kolektiboa antolatu du
euskal presoak Euskal
Herrira aldarrikatuz arra-
tsaldeko 19.30etan.

ABENDUAK 19 osteguna

- Organuaren urteurrenare-
kin amaitzeko, Irrii abes-
batzak, Organuaren lagu-
nak, Txistulari taldeak eta

Zumarte musika eskolak
kontzertua eskainiko dute.
Arratsaldeko 20.00etan
Salbatore elizan.

ABENDUAK 20 ostirala

- Arrate Zahar Egoitzan MUS
Txapelketa jokatu da.
- Usurbilgo Amnistiaren
Aldeko Batzordeak kotxe
karabana antolatu du
herrian zehar euskal preso-
ak Euskal Herrira aldarrika-
tzeko. Frontoi atzetik irten-
go da arratsaldeko
20.00etan.

OHARRAK

- ✓ Usurbilgo Euskal Herrian
Euskaraz taldeko postaku-
txa ez da 42, 84 baizik.
- ✓ Odol-emaileen bazkaria
izango dute Antxeta jate-
txean.
- ✓ Antxetan MUS Txapelketa
egingo da datorren aben-
duaren 24an. Izena emate-
ko epea irekia dago.
Bikote bakoitzak 2.000
pezeta ordaindu beharko
ditu.
- ✓ Usurbil Intsumituak bilera
izango du Udarregi zaha-
rrean. Arratsaldeko
20.30etan. Komite lokaleko
kideek Alternatiba
Demokratikoaren berri
emango dute.

✓ Eskuz binakako txapelke-
taren porra martxan jarri
da. Izena emateko epea
abenduaren 24a izango
da taberna guztietan.

✓ 1997ko Federatu Txartela
atera nahi duenak aben-
duaren 16a baino lehena-
go egin beharko du. Jarri
daitezela kontaktuan
Andatza K.K.Erekin.

✓ Abenduaren 13, 14 eta
15ean, UGAk IHESari buruz-
ko erakusketa antolatu du
bere lokalean.

LANA

➡ Pertsona euskalduna be-
har da urtebeteko haurra
zaintzeko. Interesatuak
deitu 36 45 20 telefonora
21.00etatik aurrera.

ETXEBIZITZAK

➡ Pisu bat dago salgai
Santuenena auzoko 26. zen-
bakian. 2 gela, sukaldea
eta komuna. Interesatuak
deitu bulego ordutan:(948)
71 31 79/ (989) 34 08 82

➡ Bi solairuko baserri-etxe
bat saltzen dut Aian 1.300
m2-ekin. Berritua eta behar
bezala egokitua.
12.500.000 pta. Telf: 989 80
31 63 (Andoni).

BAZKIDIE TXARTELA

5.000 PEZETA URTE OSORAKO

Izena: _____
1.Abizena: _____
2.Abizena: _____
Helbidea: _____
Herria: _____
Tfnoa: _____
Kontu Korrontea (20 digito): _____

H A M A B O S T E K A R I A
Noaua!

TAKOLO PIRRITX ETA PORROTX

USURBILgo OIARDO Kiroldegian

Abenduak 22, igandea, arratsaldeko 5etan

TAKOLO, PIRRITX eta PORROTXen
"TANTAKA YOTANKA" lan berriaren aurkezpen-emanaldia

Antolatzaile: AITZAGA elkarte

Sarrerak: aurretik 500 pzta. egun berean 600 pzta.
Salgai: Orio (Amilibia), Lasarte (Artizar), Usurbil (Aitzaga)

